

Τομέας Υγείας Πρόνοιας και Ευεξίας

Τάξη: Γ΄

Μάθημα: Υγιεινή – 3^ο Κεφάλαιο: Υγεία

3.1. Έννοια της Υγείας

Σύνταγμα: Η υγεία αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα του ανθρώπου

Κοινωνικός στόχος: Η κατάκτηση του υψηλότερου δυνατού επιπέδου υγείας – Συμβάλλουν πολλοί φορείς

Υγεία: έχει την πρώτη θέση στις αξίες του ανθρώπου

Αρχαίοι Έλληνες:

- Θεοποίησαν την Υγεία
- Θεά της υγείας ήταν μία από τις κόρες του Ασκληπιού

Ιπποκράτης (5^{ος} αιώνας)

- Πατέρας της ιατρικής και της υγιεινής
- Ο πρώτος που **μίλησε επιστημονικά** για τα **αίτια** των **λοιμωδών νοσημάτων** (για πολλούς αιώνες ήταν αντικείμενο της Υγιεινής)

Επιστημονικά συγγράμματα:

- «Περί Αέρων, Υδάτων, Τόπων» - συνθήκες υγιεινής περιβάλλοντος
- «Περί διαίτης, Υγιεινής επιδημιών» - αίτια γένεσης επιδημιών

Σύμφωνα με τον **ορισμό της υγείας** οι άνθρωποι χωρίζονται σε 3 ομάδες:

1. Πραγματικά υγιείς
 2. Ασθενείς
 3. Εν δυνάμει ασθενείς
- Η Υγιεινή απευθύνεται σε αυτές τις ομάδες

Πραγματικά Υγιείς	Ασθενείς	Εν δυνάμει ασθενείς
Δεν έχουν καμία ασθένεια	Η λειτουργική διαταραχή γίνεται αντιληπτή	Ενδιάμεση κατάσταση
Σωματικές και ψυχικές λειτουργίες εντός φυσιολογικών ορίων	Σωματική ή ψυχική διαταραχή	Φαίνονται υγιείς Μεταξύ υγείας και ασθένειας Έχουν βλάβη χωρίς να το ξέρουν
Καθορίζονται από: Ηλικία Φύλο Κοινωνικό και Γεωγραφικό χώρο	Καταφεύγουν στην θεραπευτική ιατρική για να απαλλαγούν από συμπτώματα	Όταν εκδηλωθεί η ασθένεια θα καταφύγουν στην θεραπευτική ιατρική

Αιτιολογικοί παράγοντες που επιδρούν στην υγεία του ανθρώπου:

1. Περιβάλλον
2. Ανθρώπινη κοινωνία
3. Τρόπος ζωής
4. Γονότυπος κάθε ανθρώπου

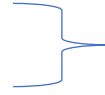
Στόχος Υγιεινής: η μείωση ή η εξάλειψη των αιτιολογικών παραγόντων

3.2. Εχθροί της Υγείας

Γνώση εχθρών οδηγεί σε λήψη μέτρων

Σκοπός: η προστασία της υγείας

1. Βελτίωση βιοτικού επιπέδου
2. Πρόοδος επιστήμης και τεχνολογίας
3. Παραγωγή εμβολίων και αντιβιοτικών

Μείωση νοσημάτων
παρελθόντος

Τα **λοιμώδη νοσήματα** – όπως: ευλογιά, πανώλη, διφθερίτιδα, πολιομυελίτιδα – έχουν εξαλειφθεί

- **ΑΛΛΑ** εμφανίστηκαν νέα νοσήματα – AIDS, νέες μορφές ηπατίτιδας, αναζωπύρωση φυματίωσης

Σύγχρονος τρόπος ζωής:

- Απειλή για την υγεία
- Ανάπτυξη **νοσημάτων πλούτου ή αφθονίας = νοσήματα πολιτισμού**

Νοσήματα πλούτου ή αφθονίας – νοσήματα πολιτισμού:

1. Καρδιαγγειακά νοσήματα
2. Καρκίνος
3. Ατυχήματα
4. Ψυχικές διαταραχές
5. Σακχαρώδης διαβήτης

3 πρώτες αιτίες θανάτου

Παράδοξο:

- Τα σύγχρονα νοσήματα έχουν ανοδική τάση παρόλο που ξοδεύονται πολλά χρήματα για την καταπολέμησή τους

Σημαντικός ρόλος:

- Προαγωγής υγείας
- Αγωγής υγείας
- Ενεργός συμμετοχή των ανθρώπων

Αιτιολογικοί παράγοντες ανάπτυξης σύγχρονων νοσημάτων:

1. Καθιστική ζωή
2. Ατμοσφαιρική ρύπανση
3. Καταναλωτισμός
4. Αλκοολισμός
5. Τοξικομανία
6. Κάπνισμα
7. Άγχος
8. Ανεργία
9. Μοναξιά μεγαλουπόλεων

3.3. Υγιεινή και προληπτική ιατρική

Προληπτική ιατρική + υγιεινή = **ταυτόσημες έννοιες**

Ο όρος προληπτική ιατρική είναι **ασυμβίβαστος**:

- Η ιατρική κάνει μόνο θεραπεία – ίαση
- Η υγιεινή κάνει πρόληψη

Αγγλοσάξονες:

Σκοποί ιατρικής:

- Πρόληψη, προαγωγή υγείας, θεραπεία, ανακούφιση

Προληπτική Ιατρική = Υγιεινή	Θεραπευτική Ιατρική
Πρόληψη	Προαγωγή υγείας
	Θεραπεία
	Ανακούφιση ασθενή

3.4. Προστασία της υγείας

Προστασία της υγείας με έλεγχο λοιμωδών νοσημάτων

Αρχαίοι Έλληνες, Κινέζοι, Ινδοί, Αιγύπτιοι, Εβραίοι: **εφάρμοζαν κανόνες υγιεινής**

Προστασία της υγείας με :

Καθαριότητα	Υγιεινή κατοικία	Υδρευση
Σωστή πολεοδομία	Υγιεινή διατροφή	Αποχέτευση

- Έθεσαν τις βάσεις της Δημόσιας υγιεινής

Μεσαίωνα: ύπαρξη επιδημιών

- Εφαρμογή **καραντίνας**: απομόνωση πλοίων και ανθρώπων για 40 ημέρες

Σήμερα:

- Αποτελέσματα προόδου επιστήμης:

1. γνώση αιτιολογίας νοσημάτων
2. εφαρμογή εμβολιασμών
3. ενίσχυση άμυνας οργανισμού

Αντιμετώπιση επιδημιών σήμερα

Σκοπός: η συλλογική ανοσία πληθυσμού

Προσυμπτωματικός έλεγχος:

- Ατομικό επίπεδο: check up
- Ομαδικό επίπεδο: ανίχνευση – screening

Σημαντικός ο ρόλος του στην προστασία της υγείας